МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ZENTRUM UKRAINISCHER FORSCHER:INNEN (WIEN, AUSTRIA)

REGIONALNY OŚRODEK DOSKONALENIA NAUCZYCIELI «WOM» W BIELSKU-BIAŁEJ (BIELSKU-BIAŁEJ, POLSKA)

ASSOCIATION OF UKRAINIAN CULTURE „BORISTENE'' (MILAN, ITALY)

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ "ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ" ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ (м. ЗАПОРІЖЖЯ, УКРАЇНА)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ „ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ'' ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА (м. ЧЕРНІГІВ, УКРАЇНА)

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY (BYDGOSZCZ, POLSKA)

UNIWERSYTET KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W WARSZAWIE (WARSZAWA, POLSKA)

ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО (м. ЧЕРКАСИ, УКРАЇНА)

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА (м. УЖГОРОД, УКРАЇНА)

FREE INTERNATIONAL UNIVERSITY OF MOLDOVA (CHISINAU, MOLDOVA)

ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ (м. ЛУЦЬК, УКРАЇНА)

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ „КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ'' ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ (м. КРЕМЕНЧУК, УКРАЇНА)

# МАТЕРІАЛИ

VII Міжнародної викладацько-студентської науково-практичної конференції **„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм''**

**20 березня 2026 рік**

**м. Кременчук**

https://doi.org/10.35668/SMECEP2026

УДК 330.124:37013

**Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм:** *матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції* (Комунальний заклад вищої освіти ,,Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія'' Полтавської обласної ради, 20.03.2026) / [редактор-упорядник: Т. В. Кулікова] Кременчук: Методичний кабінет, 2026. 2018 с.

У збірці акумульовано тези, подані на Міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм». Матеріали відображають широкий спектр наукових пошуків і практичних напрацювань, представлених у межах тематичних секцій: психології та педагогіки вищої школи, модернізації інноваційних методик і технологій у закладах освіти, сучасних досліджень у галузі лінгвістики та лінгводидактики, фізичного виховання і спорту в контексті освіти, а також перспектив розвитку спеціалізованої освіти наукового спрямування.

У збірці висвітлено актуальні проблеми педагогіки та психології, окреслено сучасні підходи до впровадження інноваційних освітніх технологій, розкрито особливості професійної підготовки педагогічних кадрів і тенденції розвитку освітнього простору.

Матеріали збірки становлять інтерес для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів освіти та всіх, хто цікавиться актуальними питаннями розвитку сучасної освіти.

**РЕДКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:**

***КРУПІНА Леся*** – кандидат педагогічних наук.
***ДЕНЬГА Наталія*** – кандидат педагогічних наук.
***КУЛІКОВА Тетяна*** – кандидат філологічних наук, доцент (редактор випуску).
***МАЛЮК Юлія*** – Заслужений вчитель України.
***УСАТЕНКО Віра*** – кандидат педагогічних наук.
***БАРДА Світлана*** – доктор філософії.
***ЯЦЕНКО Тетяна*** – кандидат психологічних наук.
***МОСКОВЕЦЬ Людмила*** – доктор філософії.
***КРАМАРЕНКО Валентина*** – доктор філософії.

**КРАЇНИ-УЧАСНИКИ:** Україна, Казахстан, Молдова, Румунія, Польща, Азербайджан, Нідерланди, Німеччина, Австрія, Італія, Бельґія.

Конференцію зареєстровано в УкрІНТЕІ (ДНУ у сфері управління МОН України). Посвідчення № 55 від 20.01.2026.

За достовірність фактів, дат, найменувань, прізвищ, цифрових даних, за орфографічне, пунктуаційне, стилістичне оформлення ***відповідають автори публікацій***.

Матеріали друкуються за авторськими варіантами.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Комунального закладу вищої освіти ,,Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія'' Полтавської обласної ради (протокол № 8 від 30.03.2026).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ZENTRUM UKRAINISCHER FORSCHER:INNEN
(WIEN, AUSTRIA)
REGIONALNY OŚRODEK DOSKONALENIA NAUCZYCIELI «WOM» W BIELSKU-BIAŁEJ
(BIELSKU-BIAŁEJ, POLSKA)
ASSOCIATION OF UKRAINIAN CULTURE „BORISTENE''
(MILAN, ITALY)
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
"ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ"
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(м. ЗАПОРІЖЖЯ, УКРАЇНА)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ „ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ'' ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА
(м. ЧЕРНІГІВ, УКРАЇНА)
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY
(BYDGOSZCZ, POLSKA)
UNIWERSYTET KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W WARSZAWIE
(WARSZAWA, POLSKA)
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
(м. ЧЕРКАСИ, УКРАЇНА)
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
(м. УЖГОРОД, УКРАЇНА)
FREE INTERNATIONAL UNIVERSITY OF MOLDOVA
(CHISINAU, MOLDOVA)
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
(м. ЛУЦЬК, УКРАЇНА)
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ „КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ'' ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
(м. КРЕМЕНЧУК, УКРАЇНА)

# МАТЕРІАЛИ

# VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

# „АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ:

# ТВОРЧІСТЬ, МАЙСТЕРНІСТЬ, ПРОФЕСІОНАЛІЗМ''

20 березня 2026 рік
Кременчук

**ДУНЕЦЬ Лілія** Сучасні підходи до використання лекції під час викладання психологічних дисциплін у закладах вищої освіти…….261
**ТАЛАНІНА Ірина, ЯЦЕНКО Тетяна** Терапевтичний потенціал пісочної терапії у контексті психологічного благополуччя……...266
**ТАЛАНІНА Ірина, МОСКОВЕЦЬ Людмила** Фактори формування самопошкоджувальної поведінки у підлітковому віці та шляхи її профілактики…….…….270
**ДОНЧЕНКО Марина, ШКЛЯЄВА Галина** Успішне формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку: інноваційний погляд.....276
**ГОРЛІЧЕНКО Марина, ГОЛОВАНЬ Артур, ГОЛОВАНЬ Вячеслав, ДРОЗДОВ Михайло** Особливості мотивації курсантів до навчання за фундаментальними науками в умовах війни…….……..280
**ФЕДОТА Марина** Домашнє насильство як чинник системних освітніх розривів у дітей та підлітків…….285
**PLESCA Maria**, **CEBAN Cristina** The Role of Disadaptive Schemes in Psychosocial Adaptation…….……..291
**РЕПКО Інна, БУЖИНСЬКА Світлана, ЗАДОРОЖНЯ Яна** Пізнавальна активності майбутнього фахівця як актуальна психолого-педагогічна проблема…….298
**УСАТЕНКО Віра** Освітні вектори формування громадянської позиції майбутнього фахівця…….303
**ВАСИЛЕНКО Анастасія, ДЕНИСЕНКО Олена** Мотиваційна стійкість студентів у воєнний час: психологічний аспект…….307
**ТУПКО Олена, БУЖИНА Ірина** Психолого-педагогічні умови формування національно-патріотичних якостей майбутніх офіцерів у закладах вищої освіти……..313
**СТАРЧЕНКО Ксенія, ДУНЕЦЬ Лілія** Професійні труднощі та типові помилки психолога у практиці психологічного консультування……..320
**ЗАВГОРОДНЯ Любов** Дистанційне навчання під час епідемічних обмежень: переваги та ризики…….326
**ЧУНИХИНА Олена** Психолого-педагогічні умови формування професійної мотивації студентів…….331
**ЗАГРЕБЕЛЬНА Наталія** Педагогічна майстерність як детермінанта професійної діяльності викладача вищої школи…….338
**РОСТОВСЬКА Юлія** Значення національних хореографічних традицій у формуванні професійних компетентностей майбутніх фахівців хореографії у вищої школі……..……...342

6. Панок В. Г., Пов'якель Н. І. Практична психологія: теоретико-методологічні засади. Київ: Ніка-Центр, 2010. 320 с.
7. Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2013. 280 с.
8. Титаренко Т. М. Психологія особистості. – Київ: Либідь, 2016. 320 с.
9. Савчин М. В. Загальна психологія. Київ: Академвидав, 2018. 344 с.

***Любов ЗАВГОРОДНЯ,***
*асистент кафедри інфекційних хвороб, дитячих інфекційних хвороб, паразитології, фтизіатрії та пульмонології*
*Харківського національного медичного університету*
*Міністерство охорони здоров'я України*
*м. Харків, Україна*

## ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ЕПІДЕМІЧНИХ ОБМЕЖЕНЬ:ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ

Тенденція щодо значного зростання кількості інформації, підвищення ролі особистості, інтелектуалізація її діяльності, динамічна зміна техніки і технологій потребує інноваційного рівня викладання освітніх дисциплін, забезпечення готовності до праці в нових умовах суб'єктів освітнього процесу [1]. Крім процесу цифровізації освітнього простоту стає актуальною і так звана «кіберсоціалізація», що постає процесом якісної зміни структури самосвідомості особистості внаслідок розповсюдження сучасних цифрових технологій [1]. Саме цифрові технології стали невід'ємною частиною нашого життя, включаючи освіту. Вони відкрили безліч нових можливостей для здобувачів освіти: доступ до великого масиву знань, інтерактивне навчання, співпраця на відстані та багато іншого. Однак разом із перевагами цифрових технологій виникають і певні ризики, які впливають на якість навчання, психологічний та фізичний стан студентів [2].

Епідемічні обмеження, які діють під час пандемії, зокрема COVID-19, призвели до значущих змін у педагогіці освітнього процесу, в першу чергу у частині використання навчальних технологій. Саме пандемія COVID-19 призвела до переходу на дистанційне навчання і пов'язаного з цим значного збільшення часу, який проводять учасники освітнього процесу за цифровими екранами. При цьому, доведено вплив такого несприятливого чинника як широке використання цифрових освітніх технологій на здоров'я очей та загальний стан здоров'я здобувачів освіти. Саме це обумовлює не тільки необхідність

запровадження заходів профілактики виникнення таких патологічних станів як перенапруга очей, короткозорість, ожиріння та пов’язаних із ними захворювань, які, як було показано, пов'язані зі збільшенням часу, що проводиться за цифровими екранами, а й зміни педагогічних підходів опанування теоретичних та практичних знань [3].

Як було визначено, провадження цифрових технологій в освіті має як позитивні, так і негативні психологічні наслідки для здобувачів освіти. Цілком справедливо, що інтерес у здобувачів освіти до онлайн-курсів, інтерактивних платформ, віртуальних лабораторій та мобільних додатків створює нові можливості для індивідуалізації навчання, розвитку когнітивних та мотиваційних аспектів. Разом з тим, не можна нехтувати зростанням ризиків розвитку психологічної залежності від таких технологій, зниження соціальних взаємодії між учасниками освітнього процесу, а також проблеми з концентрацією та емоційним здоров’ям здобувачів освіти [4].

Важливим було вивчення процесів адаптації учасників освітнього процесу до використання ними екранних пристроїв для підтримки навчання вдома, зокрема у період карантину, спричиненого кризою COVID-19. Автори дослідження довели, що час, проведений перед екраном, збільшився у більшості респондентів під час карантину, і вони значно більше часу витрачали на завдання, якщо вони мали доступ до комп'ютера або ноутбука. Вони також частіше проводили час за переглядом освітніх телепрограм або іграми на екрані, якщо батьки вважали, що контент на екрані має освітню цінність. Отримані дані підкреслюють вплив карантину життя дітей як у плані освіти, і у плані адаптацію домашнього навчання з допомогою екранних пристроїв [5].

У цифрову епоху начального процесу, не тільки здобувачі освіти, а й педагоги повинні ефективно використовувати технології у повсякденній діяльності, особливо під час виконання своїх обов'язків. Вивчення досвіду педагогів у використанні цифрових інструментів та стратегії, які вони застосовують для зниження професійного вигоряння довело, що цифрове благополуччя вчителів може залежати від двох основних факторів: внутрішніх та зовнішніх факторів, пов'язаних із самими вчителями. Якщо внутрішні фактори включають установку на зростання і саморегуляцію, то зовнішні фактори пов'язані зі шкільною політикою, що регулює використання цифрових інструментів під час навчальної діяльності [6].

Такий перехід від очного формату до дистанційного навчання не міг не позначитися на виникненні академічного стресу, елементів соціальної ізоляції та зміни самоефективності. Оцінка цих чинників, які супроводжують сучасний освітній процес довела, що дистанційний формат передбачає більш низький

рівень психологічного благополуччя через збільшення академічного стресу та соціальної ізоляції. Стрес та ізоляція є значущими медіаторами зв'язку між «вільним» навчанням та благополуччям. Нажаль, автори доводять, що дистанційне навчання пов’язане з багатьма проблемами психічного здоров’я, збільшенням академічного стресу та соціальною ізоляцією серед студентів, особливо серед тих, хто менше схильний до цих проблем [7].

Раптовий перехід закладів освіти від змішаного навчання або традиційного очного викладання до он-лайн технологій суттєво змінив діяльність університетів, створив нові проблеми для викладацького складу, зокрема у частині розробки онлайн-версії навчальних курсів. Вивчення впливу змін у стилі навчання та роботи з дому на рівень стресу та розвиток професійного вигоряння викладацького складу довело, що близько 60% респондентів повідомили про помірний рівень стресу під час онлайн-навчання за умов запровадження епідемічних обмежень під час епідемії COVID-19. Респонденти, які мали 7–10 річний досвід онлайн-навчання повідомляли про більший рівень стресу, ніж учасники з 4–6 роками досвіду. При цьому, більш високий рівень стресу та нижча задоволеність досвідом онлайн-навчання були пов'язані з більш значним особистим та професійним вигорянням. Доведено, що перехід до дистанційної освіти створив певне психологічне навантаження та стрес для викладачів, що диктує необхідність розробки стратегії підтримки професійного розвитку, спрямовані на підвищення кваліфікації викладачів у галузі онлайн-навчання [8].

Приймаючи до уваги потенційний вплив використання цифрових технологій у навчанні, цифрової автономії, змін у балансі між роботою та особистим життям, а також якості онлайн-взаємодій, певний інтерес викликало визначення взаємозв’язку між цифровим благополуччям та психологічним благополуччям студентів технічних академічних університетських програм. Результати такого дослідження довели наявність значного зв’язку між моделями цифрової взаємодії та психологічним та суб'єктивним благополуччям, з помітними відмінностями, зумовленими соціально-демографічними факторами, такими як стать. Зазначений висновок вносить суттєвий внесок в область цифрового благополуччя, що розвивається в академічному середовищі, слугує основою для інституційних стратегій з підтримки здоров'я студентів та оптимізації цифрового середовища навчання [9].

Не викликає сумніву наявність зв’язку між процесами цифрової трансформації та виникненням професійного вигоряння та психічним благополуччям педагогів. Розширення використання цифрових технологій в освітніх установах призвело до того, що педагоги виконують подвійні обов'язки: управління навчальним контентом та роботу з технологічними платформами,

що, своєю чергою, підвищило рівень стресу серед педагогів. Встановлена дуже висока позитивна кореляція між цифровим робочим навантаженням та вигоранням, а також між вигоранням та станом психічного здоров’я, зокрема, тривожністю та депресією. Саме цьому, керівники освітніх установ мають вживати стратегічних заходів щодо покращення систем підтримки та розвитку цифрової грамотності, ресурсів, пов'язаних із психічним здоров'ям, для протидії труднощам викладання, пов'язаним із використанням цифрових технологій, створення середовище, що сприяє благополуччю педагогів у контексті цифрової трансформації [10].

Як результат широкого впровадження сучасних технологій студенти університетів можуть зазнавати цифрового вигоряння та відкладати виконання навчальних завдань через необхідність перебувати у цифровому середовищі. Вивчення взаємозв'язку між цифровим вигорянням та академічною прокрастинацією, а також ролі задоволеності життям та втоми у цьому взаємозв'язку, переконливо довело, що цифрове вигоряння негативно впливає на задоволеність життям, підсилює втому і академічну прокрастинацію, а задоволеність життям і втома, в свою чергу, надають позитивний і значний вплив на академічну прокрастинацію [11].

Таким чином, не викликає сумніву перспективність використання цифрових педагогічних технологій в сучасному освітньому процесі. Такі інноваційні підходи сприяють об’єктивізації процесу отримання сучасних знань, поліпшують цифрову грамотність учасників освітнього процесу, суттєво поліпшують можливості здобувачів освіти в формуванні індивідуальних траєкторій розвитку. Разом з тим, широке використання цифрових он-лайн технологій в умовах епідемічних обмежень впливає на стан здоров’я здобувачів освіти, появу ознак цифрового вигоряння, що обумовлює необхідність превентивної розробки заходів профілактики медичного і педагогічного спрямування.

## ЛІТЕРАТУРА

1. Вознюк О. В. Негативні та позитивні наслідки цифровізації освітнього процесу // Цифрова трансформація та диджитал технології для сталого розвитку всіх галузей сучасної освіти, науки і практики [Електронний ресурс]: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 26 січня 2023 р. / За заг. ред. І. Жуховського, З. Шарлович, О. Мандич / Міжнародна Академія Прикладних Наук (Республіка Польща) – Державний біотехнологічний університет (Україна). – Ломжа, Польща, 2023. Ч. 1. С. 196-200.

2. Стойка О. Я. Ризики для здобувачів освіти під час використання цифрових технологій в освітньому процесі Сучасні досягнення та перспективи науки та

освіти : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Житомир, 4 жовтня 2024 р). Research Europe, 2024. С. 46-49.

3. Nitsche, J., Busse, T. S., & Ehlers, J. P. (2023). Teaching Digital Medicine in a Virtual Classroom: Impacts on Student Mindset and Competencies. International Journal of Environmental Research and Public Health, 20(3), 2029. https://doi.org/10.3390/ijerph20032029.

4. Абасалієва О. М. Психологія цифрових технологій у освітньому процесі // Інноваційні практики наукової освіти : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 11–16 грудня 2024 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. С. 16-26.

5.Egan SM, Beatty C. To school through the screens: the use of screen devices to support young children's education and learning during the COVID-19 pandemic. Ir Educ Stud. 2021;40(2):275-283. doi: 10.1080/03323315.2021.1932551.

6. Guraya S. Y. (2024). Transforming simulation in healthcare to enhance interprofessional collaboration leveraging big data analytics and artificial intelligence. BMC medical education, 24(1), 941. https://doi.org/10.1186/s12909-024-05916-y.

7. Ibrahim, R. K., Khaled, M., Almansoori, M., Almazrouei, M., Ashraf, A., Alahmedi, S. H., & Hendy, A. (2025). Screen time and stress: understanding how digital burnout influences health among nursing BMC nursing, 24(1), 990. https://doi.org/10.1186/s12912-025-03621-9.

8. Martín-Parrilla, M. Á., Durán-Gómez, N., Montanero-Fernández, J., Casas-Méndez, C., López-Jurado, C. F., & Cáceres, M. C. (2025). Assessing Emotional Intelligence and Reducing Burnout in Nursing Students Through Simulation-Based Learning Experiences: An Experimental Design. International journal of mental health nursing, 34(5), e70151. https://doi.org/10.1111/inm.70151

9. Naseer, M. A., Saeed, S., Afzal, A., Ali, S., & Malik, M. G. R. (2025). Navigating the integration of artificial intelligence in the medical education curriculum: a mixed-methods study exploring the perspectives of medical students and faculty in Pakistan. BMC medical education, 25(1), 273. https://doi.org/10.1186/s12909-024-06552-2.

10. Quek, F. F., Meldrum, S., & Hislop, J. (2025). A Systematic Scoping Review of the Current Applications of Digital Technology in Undergraduate Surgical Education. Cureus, 17(1), e77278. https://doi.org/10.7759/cureus.77278.

11. Sałacińska, I., Trojnar, P., Gebriné, K. É., Törő, V., Sárváry, A., & Więch, P. (2025). A comparative study of traditional high-fidelity (manikin-based) simulation and virtual high-fidelity simulations concerning their effectiveness and perception. Frontiers in medicine, 12, 1523768. https://doi.org/10.3389/fmed.2025.1523768.